

V Bruseli 10. júna 2022
(OR. en)

10125/22

RECH 370
COMPET 490
RELEX 780
DEVGEN 120

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	10. júna 2022
Komu:	Delegácie

Č. predch. dok.:	9524/1/22 REV 1
Predmet:	Zásady a hodnoty medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie – závery Rady (prijaté 10. júna 2022)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o zásadách a hodnotách medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie, ktoré Rada prijala na svojom 3 877. zasadnutí 10. júna 2022.

Závery Rady o zásadách a hodnotách medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC

- svoje závery z 28. septembra 2021 o globálnom prístupe k výskumu a inovácií □– Európska stratégia medzinárodnej spolupráce v meniacom sa svete¹, v ktorých určila spoločné kľúčové zásady a hodnoty Únie v rámci medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie a vyzvala členské štáty a Komisiu, aby sa zapojili do procesu spoločného navrhovania s cieľom ďalej ich rozvíjať;
- Odporúčanie Rady (EÚ) 2021/2122 o Pakte pre výskum a inováciu v Európe², v ktorom sa odporúča, aby členské štáty uplatňovali súbor hodnôt a zásad v oblasti výskumu a inovácie v Únii v úzkej spolupráci so zainteresovanými stranami a presadzovali ich vo vzťahoch s tretími krajinami s cieľom dosiahnuť rovnaké podmienky a spoločné rámcové podmienky;

¹ 12301/21.

² Ú. v. EÚ L 431, 2.12.2021

Úvod

1. KONŠTATUJE, že medzinárodná spolupráca v oblasti výskumu a inovácie by sa mala zamerať na presadzovanie demokratických hodnôt a spolupráce v záujme mieru, dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja Agendy 2030, prístup k najaktuálnejším poznatkom, ako aj globálnu spoluprácu medzi talentami a ich cirkuláciu, najmä pokiaľ ide o mladých výskumných pracovníkov; PRIPOMÍNA, že medzinárodná spolupráca v oblasti výskumu a inovácie je potrebná na riešenie globálnych výziev, vytvára hospodárske príležitosti na etablovaných a rozvíjajúcich sa trhoch a umožňuje posilnenie globálnej úlohy Únie prostredníctvom vedeckej diplomacie; ZDÔRAZŇUJE, že medzinárodná spolupráca v oblasti výskumu a inovácie má zásadný význam pre posilnenie vplyvu výskumu a inovácie pri tvorbe, podpore a vykonávaní politík Únie a môže zohrávať dôležitú úlohu pri dosahovaní prierezových cieľov, najmä v oblasti životného prostredia a klímy; UZNÁVA významnú úlohu vedeckej diplomacie, okrem iného pri posilňovaní vplyvu Únie ako dôveryhodného globálneho partnera v oblasti vedy, techniky a inovácie;
2. UPOZORŇUJE NA ambíciu výskumných a iných pracovníkov v oblasti výskumu a vývoja, inovátorov, akademických pracovníkov a študentov spolupracovať na medzinárodnej úrovni; ZDÔRAZŇUJE, že Komisia a členské štáty by mali zabezpečiť, aby mohli slobodne spolupracovať so svojimi partnermi z tretích krajín v prostredí založenom na zásadách a hodnotách, ktoré zdieľajú všetci aktéri, s cieľom zabezpečiť vyváženú spoluprácu; ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité podporovať inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, výskumné a technologické infraštruktúry a organizácie zamerané na výskum a technológie prostredníctvom koordinovaného európskeho prístupu s cieľom dosiahnuť vyváženú a vzájomne prospešnú spoluprácu, ktorá je súčasťou mäkkej moci a schopnosti Únie vytvárať normy na globálnej úrovni.
3. ZDÔRAZŇUJE význam spolupráce v oblasti výskumu a inovácie s krajinami pridruženými k rámcovému programu Únie pre výskum a inováciu a s krajinami s dlhodobými vzťahmi s Úniou, ako aj s tretími krajinami, ktoré zdieľajú jej zásady a hodnoty, s cieľom presadzovať ich na medzinárodnej úrovni v kontexte globálneho prístupu k výskumu a inovácii.

4. KONŠTATUJE, že je v príslušných prípadoch potrebné nájsť novú rovnováhu v medzinárodnej spolupráci v oblasti výskumu a inovácie na základe reciprocitu a rovnakých podmienok v súlade so zásadou „také otvorené, ako je len možné, také uzavreté, ako je potrebné“; BERIE NA VEDOMIE zásady a hodnoty prezentované na ministerskej konferencii v Marseille 8. marca 2022 o globálnom prístupe k výskumu, inovácii a vysokoškolskému vzdelávaniu a ZDÔRAZŇUJE, že medzinárodná spolupráca v oblasti výskumu a inovácie by sa mala posudzovať so zreteľom na zásady, hodnoty a strategické záujmy Únie, a to najmä s cieľom podporiť technologickú suverenitu a strategickú autonómiu Únie a zároveň zachovať otvorené hospodárstvo;

Zásady a hodnoty medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie

5. UZNÁVA slobodu vedeckého výskumu ako právo slobodne definovať výskumné otázky, využívať spoľahlivé metódy vedeckého výskumu, spochybňovať vžitú predstavu a navrhovať nové myšlienky a teórie; a PODPORUJE práva výskumných pracovníkov zverejňovať, zdieľať, šíriť a otvorene oznamovať výsledky a údaje vyplývajúce z takéhoto výskumu, a to aj prostredníctvom odbornej prípravy a výučby, a združovať sa do reprezentatívnych profesijných alebo akademických organizácií bez toho, aby boli znevýhodnení systémom, v ktorom pracujú, alebo akoukoľvek cenzúrou či diskrimináciou;
6. ZDÔRAZŇUJE význam etiky a bezúhonnosti a NALIEHA VO VYZÝVA, aby sa pri medzinárodnej vedeckej a akademickej spolupráci zohľadňovali etické otázky, okrem iného v prípadoch, keď výskumná práca zahŕňa ľudí a ich súkromie alebo zahŕňa pokusy na zvieratách alebo životnom prostredí, a to aj prostredníctvom nezávislých a transparentných procesov etického partnerského preskúmania; ZDÔRAZŇUJE, že súčasťou etického výskumu sú dôveryhodnosť, česťnosť, rešpekt a zodpovednosť, ktoré umožňujú získavanie spoľahlivých výsledkov výskumu transparentným a reprodukovateľným spôsobom, čo pôsobí proti šíreniu pseudovedy a dezinformácií a buduje a udržiava dôveru vo vedu; VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby svoju medzinárodnú spoluprácu v oblasti výskumu a inovácie založili na Európskom kódexe správania pre etiku vo výskume;

7. VYZDVIHUJE excelentnosť výskumu ako hlavnú hnaciu silu medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie; ZDÔRAZŇUJE, že excelentnosť výskumu sa musí posudzovať aj na základe zásad etiky a bezúhonnosti a mala by sa podporovať voľným a vyváženým medzinárodným pohybom výskumných pracovníkov a poznatkov;
8. VYZÝVA NA boj proti akejkoľvek diskriminácii a PODPORUJE inkluzívnosť a rodovú rovnosť, najmä rovnosť príležitostí v rámci kariéry a začlenenie rodového rozmeru do činností v oblasti výskumu a inovácie;
9. PODPORUJE otvorenú vedu s cieľom usilovať sa o vzájomnú konsolidáciu a šírenie výsledkov výskumu prostredníctvom rámcov a stratégií zameraných na otvorený a okamžitý prístup k vedeckým publikáciám, ako aj štruktúrovanie, uchovávanie a, pokiaľ je to možné, otváranie alebo spoločné využívanie výskumných údajov v súlade so zásadami vyhľadateľných, prístupných, interoperabilných a opätovne použiteľných údajov („FAIR“), ako aj softvérových a zdrojových kódov; PODPORUJE infraštruktúru otvorenej vedy, otvorenú účasť občanov na vedeckom procese, komunikáciu so spoločnosťou a otvorenú inováciu;
10. NABÁDA Komisiu a členské štáty, aby podporovali a presadzovali zlepšovanie všeobecnej ochrany a presadzovania práv duševného a priemyselného vlastníctva, ako aj ochranu súkromia a osobných údajov s cieľom podporiť prístup, v rámci ktorého sa vyvážené zohľadní ochrana záujmov zainteresovaných strán a hospodársky a spoločenský vplyv valorizácie poznatkov;
11. OCEŇUJE tvorbu hodnôt a spoločenský a hospodársky vplyv, ktoré vyplývajú zo základného výskumu a z vedy, techniky a inovácií, najmä pokiaľ ide o riešenie spoločenských výziev prostredníctvom produktov, služieb, procesov a riešení, ako aj prostredníctvom vedeckých poznatkov prispievajúcich k tvorbe politiky založenej na dôkazoch; ZDÔRAZŇUJE, že výskum a inovácia by mali podporovať dobré životné podmienky pre ľudí a iné živé bytosti v rámci udržateľného prístupu k celému životnému prostrediu a všetkým zdrojom planéty, ktorý bude založený na vzájomnom rešpekte, ako aj podporovať hospodársku a spoločenskú prosperitu a prenos znalostí;

12. **PODPORUJE** spoločenskú a environmentálnu zodpovednosť a **VYZÝVA** Komisiu a členské štáty, aby v rámci svojej medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie reagovali na potreby spoločnosti s cieľom dosiahnuť väčšie spoločenské a environmentálne prínosy a presadzovať účasť zainteresovaných strán, miestnych komunít a občanov na navrhovaní a vykonávaní politík posilnením vedeckého dialógu a komunikačných činností s cieľom podporiť dôveru a zapojenie sa do vedy a inovácie; **PODPORUJE** solidaritu a partnerstvá, najmä s krajinami s nízkymi a strednými príjmami, a **KONŠTATUJE**, že medzinárodná spolupráca v oblasti výskumu a inovácie je tiež kľúčovým nástrojom, ktorý prispieva k rozvoju a posilňovaniu znalostnej ekonomiky v týchto krajinách;
13. **UZNÁVA** význam riadenia rizík a bezpečnosti; **OPORÚČA**, aby Komisia a členské štáty prijali opatrenia na boj proti zasahovaniu zo zahraničia a na riadenie rizík spojených s medzinárodnou spolupracou v oblasti výskumu a inovácie a zároveň prijali primerané preventívne opatrenia týkajúce sa bezpečnosti Únie a ochrany práv duševného a priemyselného vlastníctva, pravidiel na ochranu súkromia, osobných údajov a infraštruktúr; **VYZÝVA** Komisiu a členské štáty, aby využívali a ďalej rozvíjali osvedčené postupy identifikované napríklad v pracovnom dokumente útvarov Komisie s názvom Boj proti zahraničnému zasahovaniu do výskumu a inovácie³ s cieľom podporiť ich vykonávanie;

Smerom k mnohostrannému dialógu o zásadách a hodnotách medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie s kľúčovými medzinárodnými partnermi

14. **VYZÝVA** kľúčových medzinárodných partnerov Únie v rámci spolupráce v oblasti výskumu a inovácie, aby sa zapojili do mnohostranného dialógu s Úniou na základe týchto zásad a hodnôt, najmä s cieľom prispieť k pevnému a spoločnému rámcu vyváženej a vzájomne prospešnej medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie na mierové účely, vytvoriť spoločný základ pre dodržiavanie zásad a hodnôt, podporiť vytvorenie rovnakých podmienok, posilniť solidaritu s krajinami s nízkymi a strednými príjmami a spolupracovať v boji proti akémukoľvek zasahovaniu do výskumu a inovácie zo zahraničia;

³ 5396/22.

15. VYZÝVA Komisiu, aby tento mnohostranný dialóg pripravila v rámci koordinovaného prístupu Únie a jej členských štátov prostredníctvom stálej podskupiny fóra EVP pre globálny prístup k výskumu a inovácii.
-